

FIȘA DISCIPLINEI

Instrumente legale de protecție a mediului la nivel internațional

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE ȘTIINȚA ȘI INGINERIA MEDIULUI
1.3 Departamentul	Analiza și Ingineria Mediului
1.4 Domeniul de studii	Ingineria Mediului
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Ingineria valorificării deșeurilor (IVD)
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Instrumente legale de protecție a mediului la nivel internațional			Codul disciplinei	NMR1112
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Ruxandra Mălina Petrescu-Mag				
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Ruxandra Mălina Petrescu-Mag				
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligatoriu	2.8. Tipul disciplinei	Disciplină de specializare (DS)		

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri (mai mare sau egal cu nr. total ore prevăzut în calendarul disciplinei pentru temele de control)					22
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Alte activități: consultații					4
3.7 Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				90	
3.8 Examinări				4	
3.9. Total ore pe semestru				150	
3.9 Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	- Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: curs tipărit/CD, videoproiector (asigurate de facultate), alte materiale didactice existente la biblioteca facultății.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	- Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: curs tipărit/CD, videoproiector (asigurate de facultate), alte materiale didactice existente la biblioteca facultății. Termenul predării lucrării de seminar este stabilit de titular împreună cu studenții. Nu se acceptă cererile de amânare decât pe motive întemeiate.

6.1 Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP6	Asigură respectarea reglementărilor legislative în sectorul deșeurilor
CP11	Verifică conformitatea cu reglementările în domeniul deșeurilor periculoase
CP12	Efectuează cercetare științifică
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Prelucrează informațiile, ideile și conceptele
CT2	Colaborează în echipe și rețele

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP11	1. Studentul/absolventul explică și corelează concepte, teorii și metode avansate privind managementul integrat al deșeurilor, tehnologiile de tratare, valorificare și depozitare, precum și principiile economiei circulare.	1. Studentul/absolventul proiectează, dimensionează și optimizează sisteme și proceduri de management al deșeurilor, utilizând instrumente tehnice moderne și indicatori de performanță.

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

CP6, CP11	2. Studentul/absolventul cunoaște cadrul legislativ național și internațional privind gestionarea deșeurilor și principiile de guvernare de mediu.	2. Studentul/absolventul oferă consultanță tehnică și juridico-operatională organizațiilor pentru implementarea conformă a sistemelor de management al deșeurilor.
CP12	3. Studentul/absolventul explică metodologia cercetării științifice, metodele experimentale și tehnicile de analiză utilizate în ingineria mediului.	3. Studentul/absolventul proiectează și realizează studii și cercetări aplicative, interpretează critic datele și elaborează lucrări științifice.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei (derivate de fiecare titular de disciplină din grila competențelor și a rezultatelor învățării la nivel de program de studii)

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	
1.	Studentul cunoaște și înțelege fundamentele dreptului internațional al mediului, inclusiv noțiunea de mediu în context internațional și rolul structurilor și instituțiilor internaționale specializate.
2.	Studentul cunoaște și înțelege jurisprudența relevantă în domeniu, analizând cazuri precum Lac Lanoux, Topitoria Trail, Canalul Corfu și Proiectul Gabčikovo-Nagymaros.
3.	Studentul cunoaște și înțelege principiile răspunderii internaționale pentru prejudicii aduse mediului și reglementările aferente.
4.	Studentul cunoaște și înțelege relația dintre drepturile omului și protecția mediului, ilustrată prin cazuri precum Tătar c. România, Băcilă c. România,
5.	Studentul cunoaște și înțelege instrumentele juridice internaționale utilizate pentru prevenirea, gestionarea și sancționarea daunelor ecologice.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)	
1.	Studentul va fi capabil să analizeze și să interpreteze cazuri de jurisprudență internațională relevante pentru protecția mediului, utilizând concepte teoretice avansate.
2.	Studentul va fi capabil să evalueze responsabilitatea statelor și a altor actori pentru prejudiciile aduse mediului, formulând argumente juridice coerente.
3.	Studentul va fi capabil să proiecteze, conducă și evalueze activități practice și studii de caz în domeniul dreptului internațional al mediului.
4.	Studentul va fi capabil să aplice instrumentele juridice internaționale în interpretarea și soluționarea unor situații practice legate de daune ecologice.
6.	Studentul va fi capabil să identifice soluții juridice pentru spețe internaționale complexe privind protecția mediului și să propună măsuri eficiente de prevenire și răspundere.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații³
<p>Tema: <i>Formarea și dezvoltarea dreptului internațional al mediului</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Elemente introductive; – Noțiunea de mediu în context internațional; – Izvoarele dreptului internațional al mediului; – Teme de reflecție. 	<p>- Prelegere, expunere interactivă și dezbateri. Abordarea este una interdisciplinară, ținând cont de statutul și curricula acestei discipline în țările cu tradiție în domeniu. Metoda de predare este una flexibilă, adaptată cerințelor profesionale ale societății românești. Urmărim antrenarea studenților în activități</p>	<p>Prin tematica abordată, am evitat suprapunerile cu „<i>Legislație și politici de mediu</i>”, curs care se predă la nivel licență. În consecință, ne-am aplecat asupra aspectelor ce țin de dreptul internațional al mediului, cu accent pe răspunderea internațională. Dacă în cadrul cursurilor – nivel licență, am abordat chestiuni privind dreptul Uniunii Europene (denumit până în 2009 drept comunitar) și de dreptul național, disciplina „Instrumente legale de protecție a mediului la nivel internațional” se axează mai ales pe</p>

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

	<p>care să le dezvolte capacitățile de comunicare, interacțiune, analiză și sinteză la un nivel academic ridicat.</p> <p>- Temele abordate în cadrul acestui curs sunt structurate astfel încât să permită atingerea principalelor obiective prezentate în descrierea cursului. În fiecare an, sursele de informare sunt actualizate în conformitate cu ultimele evoluții în domeniu.</p> <p>- Strategii de studiu recomandate: Se recomandă parcurgerea sub forma unei lecturi a suportului de curs, înainte de întâlnirile programate, astfel încât să fie asigurată familiarizarea cu chestiunile care urmează a fi dezbătute și studentul să poată cere clarificări.</p> <p>O strategie optimă de studiu include cinci etape: lectura de familiarizare; lectura de aprofundare; memorarea datelor esențiale; recapitularea pe fragmente; recapitularea extinsă.</p>	<p>aspecte din dreptul internațional al mediului (diferit de cel al UE). Structura cursului este flexibilă, nefiind condiționată de parcurgerea în prealabil a disciplinelor de drept – nivel licență.</p> <p>Indicații bibliografice: Petrescu-Mag, R. M., (2010), <i>Aspecte teoretice și practice privind protecția mediului prin intermediul normelor de drept internațional</i>, Ed. Mega, Cluj-Napoca, pp.17-57.</p>
<p>Tema: <i>Din jurisprudența internațională: Cazul Lac Lanoux, Cazul Topitoria Trail</i></p>	<p>Indicații bibliografice: Petrescu-Mag, R. M., (2010), <i>Aspecte teoretice și practice privind protecția mediului prin intermediul normelor de drept internațional</i>, Ed. Mega, Cluj-Napoca, pp.17-57.</p>	
<p>Tema: <i>Cooperarea internațională în materie de mediu. Cadrul instituțional</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Subiectele dreptului internațional public și ale dreptului internațional al mediului; - Structuri internaționale specializate sau cu atribuții în domeniul protecției mediului; - Rolul conferințelor internaționale în materie de cooperare; - Teme de reflecție. 	<p>Indicații bibliografice: Petrescu-Mag, R. M., (2010), <i>Aspecte teoretice și practice privind protecția mediului prin intermediul normelor de drept internațional</i>, Ed. Mega, Cluj-Napoca, pp.59-87.</p>	
<p>Tema: <i>Răspunderea internațională pentru daunele aduse mediului</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aspecte teoretice și practice privind răspunderea pentru prejudicii cauzate mediului: Avizul consultativ al CIJ asupra legalității utilizării armelor nucleare în conflictele armate; Opinia consultativă privind răspunderea actorilor publici și privați pentru contaminarea genetică a culturilor tradiționale (nemodificate genetic); - Elementele generale ale răspunderii pentru prejudicii aduse mediului; - Răspunderea internațională a statelor pentru fapte ilicite. Cauza Canalul Corfu; Cazul privind Proiectul Gabčíkovo-Nagymaros (Ungaria c. Slovacia); - Răspunderea internațională pentru consecințe prejudiciabile decurgând din fapte neincriminate de dreptul internațional; - Reglementări internaționale speciale privind responsabilitatea pentru prejudicii aduse 		<p>Indicații bibliografice: Petrescu-Mag, R. M., (2010), <i>Aspecte teoretice și practice privind protecția mediului prin intermediul normelor de drept internațional</i>, Ed. Mega, Cluj-Napoca, pp.89-151.</p>

<p>mediului. Cazul Sonora;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Clarificări privind răspunderea internațională a organizațiilor internaționale; - Teme de reflecție. 		
<p>Tema: <i>Drepturile omului și mediul</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Cadrul general de abordare a relației dintre drepturile omului-protecția mediului; - Drepturilor omului legate de protecția mediului. Cauza Tătar c. Romania; Cauza Băcilă c. Romania; Rezoluția nr. 12/85 Hotărârea nr. 7615 (Brazilia), 05.03.1985 Yanomami 1; Schimbările climatice și populația indigenă din nordul Rusiei; - Teme de reflecție. 		<p>Indicații bibliografice: Petrescu-Mag, R. M., (2010), <i>Aspecte teoretice și practice privind protecția mediului prin intermediul normelor de drept internațional</i>, Ed. Mega, Cluj-Napoca, pp.153-194.</p>
<p>Tema: <i>Ecologie politică</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Fondatorii, contributorii, afirmarea practică, experiențele politice și ecologismul post-2000 - Teme de reflecție. 		<p>Indicații bibliografice: Duțu, M. (2012), <i>Politici publice de mediu</i>, UJ, București, pp.239-237.</p>
<p>BIBLIOGRAFIE (pentru cursuri): Bibliografia obligatorie: Petrescu-Mag, R. M. (2013). <i>Aspecte teoretice și practice privind protecția mediului prin intermediul normelor de drept internațional</i>, Ed. Mega, Cluj-Napoca. <i>Notă:</i> Reprezintă suportul de bază al cursului. <i>Motivul indicării acestor lucrări ca sursă bibliografică principală se datorează faptului că, fiind TRATATE în domeniu, oferă o prezentare exhaustivă a problematicii, actualizată fiind și legislația aferentă. Cărțile sunt oferite spre consultare la biblioteca facultății, la BCU, la biblioteca Facultății de Drept.</i> Bibliografia opțională: Bodansky, D. (2023). 17 International Environmental Law. The Cambridge Companion to the International Court of Justice, 389. (disponibilă parțial pe Google Scholar) Duțu, M. (2022). <i>Dreptul mediului și al climei</i>. Volumul I. Partea generală. București: Editura Universul Juridic. Duțu, M. (2022). Constituționalizarea dreptului mediului în România. Evoluția reglementărilor, contribuția jurisprudenței și reacția doctrinei. <i>Revista „Dreptul”</i>, (03), 80-111. Duțu, M. (2021). <i>Dreptul climei. Regimul juridic al combaterii și atenuării încălzirii globale și adaptării la efectele schimbărilor climatice</i>. Ed. Universul Juridic, București. Oțel, M. E. (2009). <i>Răspunderea internațională în domeniul mediului</i>, Ed. Universul Juridic, București. Sands, Ph. (1995). <i>Principles of international environmental law. Frameworks, standards, and implementation</i>, vol. I, Manchester University Press, Marea Britanie.</p>		
<p>8.2 Seminar / laborator</p>	<p>Metode de predare</p>	<p>Observații</p>
<p>În cadrul seminariilor se realizează clarificarea chestiunilor prezentate la curs, se poartă discuții pe o temă dinainte stabilită și se prezintă, discută proiectele studenților. La seminarii, studentul trebuie să participe activ și să citească notele de la curs; prezența este obligatorie.</p>	<p>- <i>Studii de caz pregătite de studenți; Dezbateri.</i> Abordarea este una interdisciplinară; Metoda de predare este una flexibilă, adaptată cerințelor profesionale ale societății românești</p>	
<p>BIBLIOGRAFIE (pentru seminarii): Bibliografia obligatorie: Petrescu-Mag, R. M. (2013). <i>Aspecte teoretice și practice privind protecția mediului prin intermediul normelor de drept internațional</i>, Ed. Mega, Cluj-Napoca. Bibliografia opțională: Dunoff, J., Hakimi, M., Ratner, S. R., & Wippman, D. (2023). <i>International Law: Norms, Actors, Process</i>. Aspen Publishing. (disponibilă parțial pe Google Scholar) Gambardella, S. (2022). <i>International Environmental Law (2020)</i>. <i>Yearbook of International Disaster Law Online</i>, 3(1), 585-591. Oțel, M. E., (2009). <i>Răspunderea internațională în domeniul mediului</i>, Ed. Universul Juridic, București.</p>		

Sands, Ph., (1995), *Principles of international environmental law. Frameworks, standards, and implementation*, vol. I, Manchester University Press, Marea Britanie.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Înșușirea noțiunilor predate pe parcursul semestrului și aptitudinea de a le sintetiza și analiza în cadrul unui examen.	Examen	50%
9.5 Seminar/laborator	Înșușirea noțiunilor predate pe parcursul semestrului și aptitudinea de a le sintetiza și analiza, de a le integra în tematica abordată.	Elaborarea și susținerea proiectelor	30%
		Contribuția pe parcursul semestrului (participarea activă la seminarii)	20%
9.6 Standard minim de performanță			
Prezența la curs nu este obligatorie, nu este contabilizată, însă este recomandată. Titularul cursului poate decide implementarea unor metode pentru contabilizarea prezenței la curs. Studentul trebuie să respecte cerințele minime de participare la activitățile didactice. Nota de promovare este 5 (cinci). Contestațiile rezultatelor finale, depuse în termen de 24 de ore de la comunicarea rezultatelor, se soluționează de către o comisie desemnată în acest sens de către conducerea facultății, în decurs de 48 de ore de la depunerea contestației.			

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

	☒	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
									
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
								Nu se aplică nici o etichetă	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Data semnării
06. 04. 2026

Semnătura titularului de curs/seminar:
Conf. dr. Ruxandra M. Petrescu-Mag

.....

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.